

Uniwersytet Medyczny w Lublinie
20-031 Lublin, ul. Jaczewskiego 8 B
tel. 081 418 63 30 (1) 418 63 32

SYLABUS

rok akademicki 2020/2021 - cykl kształcenia 2019-2022

Nazwa modułu/przedmiotu:	Patomorfologia	Kod modułu	DT.1.033
Wydział:	WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU		
Kierunek studiów:	DIETETYKA		
Specjalności:	--		
Poziom studiów:	I (licencjackie) ☒ II (magisterskie) ☐ III (jednolite magisterskie) ☐ (doktoranckie) ☐		
Forma studiów:	stacjonarne ☒ niestacjonarne ☐		
Rok studiów:	I ☐ II ☒ III ☐ IV ☐ V ☐ VI ☐	Semestr studiów:	1 ☐ 2 ☐ 3 ☒ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐
Typ modułu/przedmiotu:	obowiązkowy ☐ fakultatywny ☒		
Język wykładowy:	polski ☒ obcy ☐		
Forma kształcenia	Godziny		
Wykład (W)	10		
Seminarium (S)	5		
Ćwiczenia (Ć)	-		
E-wykłady (eW)	--		
Zajęcia praktyczne (ZP)	--		
Praktyki zawodowe (PZ)	--		
Inne:	5		
Forma nakładu pracy studenta <i>(udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie, sprawdzenie, itp.)</i>		Obciążenie studenta (h)	
1. Godziny kontaktowe		15	
2. Czas pracy własnej studenta		5	
• Samokształcenie		10	
• Przygotowanie do zajęć i sprawdzianów			
Sumaryczne obciążenie pracy studenta		30	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot		1	
Cele kształcenia:			
Poznanie podstawowych grup chorób związanych z chorobami metabolicznymi.			
Umiejętność kierowania pacjentem wspólnie z lekarzem specjalistą.			
Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:			

Numer efektu kształcenia	Student, który zaliczy moduł (przedmiot) wie/umie/potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia:	Forma zajęć dydaktycznych * wpisz symbol
WIEDZA			
K_W 03	Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu biochemii ogólnej i żywności, biochemii klinicznej, chemii ogólnej i żywności, mikrobiologii ogólnej i żywności, żywienia człowieka, parazytologii, patofizjologii, patomorfologii	testy uzupełnienia, odpowiedzi ustne	W, S
UMIEJĘTNOŚCI			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE/POSTAWA			
PRZYKŁADOWE METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA			
<p>w zakresie wiedzy: Egzamin ustny (<i>niestandaryzowany, standaryzowany, tradycyjny, problemowy</i>); Egzamin pisemny – student generuje/rozpoznaje odpowiedź (<i>esej, raport; krótkie strukturyzowane pytania /SSQ/; test wielokrotnego wyboru /MCQ/; test wielokrotnej odpowiedzi /MRQ/; test dopasowania; test T/N; test uzupełniania odpowiedzi</i>);</p> <p>w zakresie umiejętności: Egzamin praktyczny; Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/; Mini-CEX (mini – clinical examination); Realizacja zleconego zadania; Projekt; Prezentacja;</p> <p>w zakresie kompetencji społecznych: Esej refleksyjny; Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego; Ocena 360° (opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek, pacjentów, innych współpracowników); Samoocena (w tym portfolio);</p>			
TREŚĆ ZAJĘĆ:			
Semestr 2			
Wykłady:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Odpowiedź komórek na stres i uszkodzenia (zmiany wsteczne). 2. Zaburzenia w krążeniu 3. Zapalenia. 4. Zmiany rozplamowe nienowotworowe. Podstawowe metody w diagnostyce patomorfologicznej. 5. Nowotwory. 			
Seminaria:			
<p>1. Odpowiedź komórek na stres i uszkodzenie (zmiany wsteczne). Rodzaje odpowiedzi adaptacyjnej: zanik, przerost, rozrost, metaplasja. Przyczyny i mechanizm uszkodzeń komórki (niedokrwienie, niedotlenienie, wolne rodniki). Śmierci komórki: apoptoza, martwica – typy, przyczyny, obraz morfologiczny, znaczenie w patologii. Nieprawidłowe gromadzenie substancji (zwyrodnienia): lipidy, białka, węglowodany, barwniki, substancje mineralne.</p>			
<p>2. Zaburzenia w krążeniu. Przekrwienie czynne i bierno, obrzęki – definicja, przyczyny, następstwa. Zatory – definicja, rodzaje, następstwa. Skrzep i skrzeplina – definicja, morfologia. Krwotoki – definicja, rodzaje, następstwa. Zawał – typy, przyczyny, lokalizacja, następstwa.</p>			
<p>3. Zapalenia. Definicja, czynniki zapaleniotwórcze, klasyfikacja. Ogólne i miejscowe cechy zapaleń. Podział morfologiczny zapaleń – zapalenia uszkadzające, wysiękowe, wytwórcze. Definicje i przykłady specjalnych rodzajów zapaleń ropnych. Wybrane zapalenia ziarniniakowe (gruźlica, sarkoidoza, kiła). Zmiany rozplamowe nienowotworowe. Odrost i naprawa – definicja, warunki występowania, znaczenie w fizjologii i patologii. Gojenie</p>			

się ran – rodzaje, czynniki wpływające, fazy. Metaplazja – definicja, rodzaje, znaczenie w patologii.

4. Nowotwory. Definicja, nomenklatura, klasyfikacje, stany predysponujące do rozwoju nowotworów, zmiany przednowotworowe. Etiologia i patogenezą nowotworów, czynniki onkogenne. Neoplazja śród nabłonkowa (dysplazja) – definicja, stopniowanie, przykłady, znaczenie w patologii. Sposoby wzrostu i drogi szerzenia się nowotworów, przerzuty i wznowa. Cechy makro- i mikroskopowe nowotworów łagodnych i złośliwych. Nowotwory miejscowo złośliwe – definicja i przykłady. Stopień zróżnicowania histologicznego (grading) i stopień zaawansowania nowotworów (staging) – definicje, stosowane klasyfikacje, znaczenie kliniczne. Kliniczne cechy nowotworu (miejscowe, ogólne, kacheksja). Zespoły paranowotworowe – patogenezą, przykłady i odpowiednie nowotwory.

5. Zaliczenie (wykłady 1-5, seminaria 1-4).

Samokształcenie:

Budowa histologiczna narządów układu trawiennego.

Literatura podstawowa i uzupełniająca, inne pomoce dydaktyczne:

Literatura podstawowa do wykładów i seminariów:

1. Domagała W., Chosia M., Urańska E. *Podstawy patologii*. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2010.
2. <http://www.patomorfolgia.lublin.pl/>

Literatura uzupełniająca:

1. Kruś S., Skrzypek-Fakhoury E.. *Patomorfolgia kliniczna*. Wyd. Lek. PZWL, wyd. 3, Warszawa 2007.
2. Kumar V., Cotran RS, Robbins SL. Robbins. *Patologia*. W. Olszewski (red. pol.). Wyd. 2 polskie. Wydawnictwo Medyczne Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2014.

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych:

Sala ćwiczeniowa, mikroskop świetlny z kamerą, laptop, rzutnik multimedialny, zestaw preparatów mikroskopowych

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:

Wykłady:

1. Obecność na wykładach jest obowiązkowa.

Seminaria:

1. Obecność na seminariach jest obowiązkowa, zgodnie z regulaminem studiów.
  - warunkiem usprawiedliwienia nieobecności jest przedstawienie oryginału zwolnienia lekarskiego, dziekańskiego, rektorskiego itd., które jest kopiowane i archiwizowane w dokumentach studenta w Katedrze
  - w przypadku nieobecności usprawiedliwionej na seminariach studenci są zobowiązani do ich zaliczenia w formie pisemnej w ciągu tygodnia po zakończeniu zwolnienia
2. Przygotowanie na seminarium
  - student zobowiązany jest do przygotowania się na każde seminarium z materiału przewidzianego przez harmonogram w oparciu o podaną literaturę.
3. Pod koniec kursu odbywa się zaliczenie końcowe, które ma formę pisemną i polega na odpowiedzi na 10 krótkich pytań otwartych obejmujących całość materiału z wykładów i ćwiczeń. Student musi uzyskać co najmniej 6 punktów na 10 możliwych (60%).

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:

- obecność na zajęciach i zaliczenie wszystkich seminariów
- wykazanie się zdobyciem wszystkich przewidzianych programem umiejętności i reprezentowanie właściwej postawy oraz uzyskanie przynajmniej 6 punktów (60%) z zaliczenia końcowego
- końcowa ocena jest uzależniona od liczby uzyskanych punktów
- studenci, którzy nie uzyskali odpowiedniej liczby punktów mogą przystąpić do dwóch kolejnych zaliczeń poprawkowych pod koniec kursu, których termin wyznacza koordynator przedmiotu. Forma zaliczeń jest taka sama

jak przy zaliczeniu w trybie normalnym.

Kryterium oceny końcowej z zaliczenia przedmiotu:

Ocena	Procent
5,0	95-100%
4,5	90-94%
4,0	84-89%
3,5	73-83%
3,0	60-72%
2,0	0-59%

Nazwa i adres jednostki prowadzącej modul/przedmiot, kontakt (tel./e-mail)

Katedra i Zakład Patomorfologii Klinicznej – Patomorfologia
kontakt: tel. 81 448-65-32, 81 448-65-30, patomorfologia@umlub.pl

Imię i nazwisko osoby przygotowującej sylabus/osób przygotowujących sylabus:
prof. dr hab. Justyna Szumiło, lek. Paweł Bojar

Imię i nazwisko osoby prowadzącej/osób prowadzących zajęcia:

Wykłady:

prof. dr hab. Justyna Szumiło, dr hab. n. med. Agnieszka Korolczuk, dr n. med. Jarosław Swatek

Seminaria:

dr hab. Barbara Marzec-Kotarska, dr n. med. Beata Walczyna, dr n. med. Jarosław Swatek,
dr n. med. Małgorzata Zdunek, dr n. med. Lech Wronecki, dr n. med. Iwona Paśnik,
dr n. med. Agnieszka Fronczek, dr n. med. Dorota Lewkowicz, dr n. med. Magdalena Kotarska-Pikula,
lek. med. Anna Ostrowska, lek. med. Paweł Bojar, lek. med. Katarzyna Golec

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

KIEROWNIK
Katedry i Zakładu
Patomorfologii Klinicznej
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

prof. dr hab. n. med. Justyna Szumiło

Data sporządzenia sylabusu:

11.06.2019

Podpis Dziekana

DZIEKAN
Wydziału Nauk o Zdrowiu
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Prof. dr hab. n. med. Irena Wrońska